

Spot Light

7e jaargang nummer 1 mei 2007

SPOTlight is bedoeld voor directies en (opleidings)managers werkzaam in instituten voor zorg, welzijn en onderwijs

Leren leuk maken

Nemen we de trap of gaan we met de lift? Gedrieën lopen we via de trap naar de derde verdieping van het mooie gerenoveerde gebouw van Stichting Daelzicht te Heel: Marja Smeets, Ley Peeters en ondergetekende. Opleidingsadviseur Marja Smeets houdt hier kantoor. We hebben een gesprek over de cursus Psychopathologie, mede gezien vanuit het ontwikkelingsperspectief (Ontwikkelings Dynamisch Model) (bij Daelzicht ook wel genoemd Psychiatrische ziektebeelden). Ley Peeters verzorgt deze cursus namens SPOT Opleiding & Training.

Peeters is als Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige via MFCG ook verbonden aan Daelzicht, zoals bij alle andere instituten voor mensen met een verstandelijke beperking in Limburg. Mede hierdoor is hij in staat praktische kennis te combineren met een extra theoretisch kader (O.D.M.). Binnen Daelzicht hebben diverse groepen de afgelopen jaren deelgenomen aan de cursus Psychopathologie.

Deskundigheidsbevordering

Smeets: 'Wij werken hier volgens een Jaarplan voor competentiegerichte deskundigheidsbevordering. In dit plan geven managers de opleidingsbehoeften aan van medewerkers, geënt op nieuwe producten aan nieuwe doelgroepen. Daelzicht volgt de markt vraag op de voet en speelt hierop in. Hulpvragen komen niet enkel meer van mensen met een verstandelijke beperking. Daelzicht heeft in haar nieuwe strategie geformuleerd, mensen met een beperking te ondersteunen. Denk aan normaal begaafde mensen met autisme, denk ook aan ouderen, maar ook aan zaken als pijnbestrijding. Daelzicht ziet dat er steeds meer vraag is naar deze diensten en ontwikkelt zich hierin.'

Ook deze cliënten behoeven een gerichte toegepaste aanpak. Daarom kiezen wij voor een gedegen deskundigheidsbevordering in de vorm van o.a. de cursus Psychiatrische ziektebeelden. Hier leren mensen praktijkgericht om te gaan met specifieke problemen. De deelnemersgroepen aan de cursus proberen we zo homogeen mogelijk samen te stellen qua niveau en problematiek. Het gaat hier dus echt om het leveren van maatwerk.'

Ley Peeters en Marja Smeets

Leren leuk maken

Ley: 'Voordat we aan de cursus beginnen krijgen deelnemers een leeswijzer aangereikt waarin de theorie vermeld staat over het denkmodel van de Ontwikkelings Dynamische Benadering. Zij lezen deze theorie door en vervolgens dient deze als naslagwerk. In de cursus zelf gaan we uit van bestaande kennis en kunde en besteden we aandacht aan tevoren ingebrachte casussen en praktijkervaringen. Elke deelnemer kan zijn vragen 'in de groep gooien' en zo ontstaat een discussie op inhoud waar de hele groep van leert. Dus ze consumeren niet alleen datgene wat aangereikt wordt, maar ze leren van elkaars problemen en oplossingen op de werkvloer. Aanwezige kennis wordt hier als het ware ge-update, maar deelnemers leren ook verbanden leggen en model denken. Op deze manier ervaren mensen leren als leuk.'

Feedback

Wanneer Ley Peeters vanuit zijn functie als SPV bij Daelzicht op de werkvloer komt ervaart hij de invloed van de cursus Psychiatrische ziektebeelden. 'Je merkt dat mensen het geleerde in praktijk proberen te brengen en hun denken en doen er op aanpassen', legt Ley trots uit. 'Bijvoorbeeld: ik kwam laatst iemand tegen uit een lesgroep van vorig jaar. Hij kampte met gedragingen van een cliënt die niet helemaal overeenstemden met het specifieke ziektebeeld van de ziekte Gilles de la Tourette. Door hem te vragen wat hij geleerd heeft over autisme en verband te leggen met Gilles de la Tourette kon hij beredeneren hoe hij het anders zou kunnen aanpakken. Ook merk je dan zogenaamde kruisbestuivingen op andere teamleden. Samen passen ze dan toegespitste theorieën toe op de cliënt.'

Gemotiveerde cursisten

Volgens Marja Smeets zijn de cursusgroepen goed bezet: 'Onze medewerkers zijn ons werkkapitaal en daarin willen wij als Daelzicht investeren. Daarom ben ik ook blij dat mijn collega's uit de zorg zich graag willen verdiepen en gemotiveerd naar onze opleidingen komen. Dat komt, denk ik, doordat de inhoud aansluit op de praktijk, maar ook door de manier waarop Ley Peeters het brengt. Met zijn humor en praktische instelling weet hij mensen aan te spreken en te motiveren. Hij biedt mensen handvatten om met problemen om te leren gaan en hun aanwezige kennis wordt toegespitst op de dagelijkse praktijk. Je merkt dat mensen een drive hebben om meer kennis te vergaren.'

Toekomst

Op de vraag hoe er in de toekomst gekeken zal worden naar 'Psychiatrische ziektebeelden' antwoordt Smeets: 'Voor nieuwe medewerkers en groepen die met een nieuwe doelgroep gaan werken zal steeds deze cursus ingekocht worden. Maar voor mensen die de basis hebben gehad kunnen we verder gaan richting een verdiepingsprogramma. Wat extra training om aandacht te kunnen besteden aan andere aspecten van de omgang met psychiatrisch zieke mensen, zoals bijvoorbeeld hun manier van communiceren.'

Warme zakelijkheid

Daelzicht is een warme organisatie, de zorg voor de cliënt staat voorop. Ook zakelijkheid, hoe paradoxaal het ook moge klinken, is belangrijk. 'Om er voor te zorgen dat cliënten goede zorg ontvangen, moeten we opletten dat we juist investeren. Zeker de laatste jaren wordt zakelijk denken een tool die nodig is om warme ondersteuning te kunnen blijven waarborgen', zegt Marja Smeets.

Cursusbureau

De afdeling opleidingen binnen Daelzicht speelt zodanig in op marktfragen dat er jaarlijks een groot aantal cursussen en trainingen gepland worden. Ieder jaar wordt een cursus-brochure samengesteld waarin cursussen staan voor alle functies binnen de organisatie. Binnen de afdeling opleidingen is er een cursusbureau dat ervoor zorgt dat cursussen georganiseerd worden. Data moeten worden gepland. Locaties en catering besproken, en deelnemers aangeschreven. En dat zijn er op jaarbasis en gezien het aantal cursussen heel veel. Op dit moment gaat het voornamelijk om cursussen op het gebied van Psychiatrische Ziektebeelden, Omgaan met Agressie, Fysieke Weerbaarheid en Autisme.

Na een geanimeerd en gedreven gesprek nemen we weer de benenwagen naar beneden, de warme najaarszon tegemoet.

Els Savelsberg

Cursus Psychopathologie

Probleemgedrag bij (verstandelijk) gehandicapte mensen komt veel voor. De oorzaak ervan kan zowel van biologische, psychologische als van pedagogische aard zijn. Daarom is het van belang om op integratieve manier tot een diagnose te komen, waarbij de ontwikkeling van de gehandicapte persoon centraal komt te staan. SPOT Opleiding & Training biedt in de cursus 'Psychopathologie, Ontwikkelingsdynamische benaderingswijze voor behandelteams' de mogelijkheid om te komen tot één werkwijze.

SPOT Opleiding & Training op Internet

Het adres van onze website is:

www.spottraining.nl.

Via deze website krijgt u snel informatie over ons cursusaanbod.

De Leercoach geïntroduceerd bij College Den Hulster te Venlo

Ben Aldewereld, directeur VMBO-onderbouw en Miranda Gommans, coördinator kernteam KGT-onderbouw van het College Den Hulster locatie De Breuken te Tegelen, zijn het er helemaal over eens: leercoaching met behulp van de competentiescan en het Persoonlijke Ontwikkelings Plan (POP) past in deze tijd. De leergang De Leercoach voor docenten helpt leercoaching tot een succes te maken.

Gommans: 'Bij het zoeken naar een model voor speciale begeleiding van leerlingen kregen we van Henny Nijveld, trainer bij SPOT, de tip om competentiegericht te gaan werken met behulp van het Persoonlijke Ontwikkelings Plan (POP). We zijn hierop gaan voortborduren en hebben in eerste instantie een competentiescan en een POP ontwikkeld voor de docenten zelf. Dat was een heel pittige ervaring.'

Het team van KGT heeft daarna als proef een competentiescan opgesteld voor de klassen 1 en 2, met als einddoel doorstromen naar het MBO. Iedere mentor heeft de scan getest bij leerlingen en waar nodig aangepast. Eind oktober gaan de mentoren samen met de leerlingen de scan invullen. Daaruit haalt de leerling de zwakke en de sterke gedragsindicatoren. Aan de hand van die gedragsindicatoren vult de leerling een POP in, zodat kan worden ingezet op verbeteringen.

Ben Aldewereld: 'Wij vinden dit traject erg belangrijk voor onze leerlingen. Daarom gaan we de inspanningsverplichting aan om volgens deze richtlijnen te onderwijzen. De praktijk zal uiteindelijk leren of leerlingen individueel of in groepsverband begeleid gaan worden.' Miranda Gommans vult aan:

'We beginnen eraan en zullen eventueel gaandeweg bijstellen. Bij ons 'proeftuintje' hebben we al goede resultaten geboekt, dus we kunnen er wel van uitgaan dat het in de totale groep meer zal opleveren. Dit schooljaar zullen we ervaring opdoen betreffende coachend onderwijzen.'

Kernteam

Een kernteam bij Den Hulster bestaat uit maximum 10 docenten. Deze docenten geven elk in alle klassen van het team les. Eventuele gastdocenten zijn geen lid van het kernteam maar worden wel volledig op de hoogte gehouden van wat er speelt. Nieuwe docenten worden meteen in het kernteam opgenomen. Binnen het kernteam worden wekelijks de ontwikkelingen van de leerlingen besproken. Hierdoor zijn docenten samen verantwoordelijk voor het welbevinden en het onderwijs van de individuele leerling. Immers, problemen worden in de groep

Ik wil Spotlight voortaan per e-mail ontvangen

Ik heb belangstelling voor:

- training Geen Crisis Maar Vertrouwen
- training Onder Controle
- training ABC's voor gedragsverandering
- training Belbin teamrollen
- training Persoonlijke Ontwikkelings Plannen
- mediation
- training De leercoach
- training Ondernemingsraad

Naam:

Functie:

Adres:

Postcode en woonplaats:

E-mailadres:

Werzaam bij:

Ben Aldewereld en Miranda Gommans

besproken en samen wordt gezocht naar constructieve oplossingen.

En voor de docenten zelf geeft het functioneren in het kernteam het veilig gevoel er niet alleen voor te staan.

Competentiegericht coachen

College Den Hulster heeft competenties vastgesteld waaraan het onderwijs moet voldoen. Hierdoor leert de leerling in toenemende mate zelfstandig, onderzoekend, actief en ondernemend te zijn. Hij of zij leert zelf meedenken en meewerken aan de eigen toekomst.

Aldewereld: 'Toch maken sommige docenten niet automatisch de omslag om al coachend leerlingen te begeleiden.

frankeren
als
briefkaart

SPOT Opleiding & Training
Noorderhof 2
5804 BV VENRAY

Ze hebben immers geleerd om leerstof aan te bieden op een manier die zij zelf het beste achten en zoals ze het ook zelf geleerd hebben. Ze zijn erg zorgzaam en willen het liefst de leerlingen 'aan de hand' door hun ontwikkeling leiden. Bij het conventionele systeem staat de docent voor de klas en biedt volgens de normen leerstof aan. De leerling hoeft maar te consumeren. Wat wij nu willen, is dat de docent de leerling het vertrouwen geeft dat hij zelfstandig kan werken aan de eigen toekomst. Via richtlijnen in plaats van normen. Coaching en het Persoonlijke Ontwikkelings Plan passen hier bij. Daar worden natuurlijk, zeker in het begin, fouten bij gemaakt. Maar dat moet ook, want van fouten kun je leren. Een voorwaarde voor competentiegericht onderwijs is wel dat de cultuur binnen de school er naar is. Docenten en leerlingen moeten er voor open staan. En de organisatie moet er voor ingericht zijn; je gaat de uitdaging aan van specifieke begeleiding, daarop moet je het onderwijs anders inrichten. In onze optiek moet binnen de nieuwe onderwijsontwikkeling ruimte zijn voor coaching. We zijn er van overtuigd dat we zo op de goede weg zijn en ermee moeten doorgaan.

En wat leuk is: je merkt al dat de gesprekston van docenten tijdens een gesprekje met de leerling vragend is. Dat duidt op coaching. In de toekomst zullen we competentiegericht en coachend onderwijs doorontwikkelen en POP-en toepassen op iedere leerling.'

Begeleiding

De begeleiding bij het werken met de competentiescan en het POP wordt gedaan door trainers van SPOT. In de onderbouw van het VMBO is dit Henry Nijveld en in de bovenbouw Marjolein van Belle. Tussen onder- en bovenbouw bestaat een groot verschil in ontwikkelingsniveau. Het doel van competentiegericht werken is de aansluiting op het MBO te vergemakkelijken.

Overzicht publicaties en uitgaven

Onderstaande publicaties zijn te bestellen bij SPOT Opleiding & Training. Genoemde prijzen zijn exclusief verzendkosten.

Passie en Professie (meerdere auteurs)

Over geestelijke gezondheid bij mensen met een verstandelijke handicap.

ISBN 90 801537 6 1; genaaid/gebroscheerd € 9,25

Ik heet Alex (Lynda Vitali)

Ervaringen van de moeder van een jongen met het syndroom van Down.

ISBN 90 801537 7 x; genaaid/gebroscheerd; € 11,50

Kijk naar jezelf (drs. J. Nauts)

Basisinformatie over mensen met een verstandelijke handicap.

Genaaid/gebroscheerd, geïllustreerd; € 11,15

Van inzicht naar uitzicht (Sacha Trimbos)

Leren denken in mogelijkheden

Genaaid/gebroscheerd, geïllustreerd; € 25,-

Over SPOT Opleiding & Training

SPOT Opleiding & Training is een opleidingsinstituut voor de not-for-profit en profit sector. Is gespecialiseerd in de zorgsector voor mensen met een verstandelijke handicap en in de sector Onderwijs. SPOT werkt onder het motto: leren leuk maken.

Inlichtingen

Wilt u meer weten over één of meerdere van onze producten, neem dan contact op met:

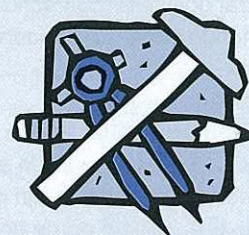
SPOT Opleiding & Training
Noorderhof 2 5804 BV Venray

Tel: 0478 55 08 95,

fax: 0478 55 01 54

Info@spottraining.nl,

www.spottraining.nl

SPOTlight is een informatiebulletin uitgegeven door de Stichting SPOT Opleiding & Training. SPOTlight is bedoeld voor directies en (opleidings)managers werkzaam in instituten voor zorg en welzijn. Redactie Hans van Oosten, Henry Nijveld, Els Savelsberg eindredactie Els Savelsberg. Grafische vormgeving WAT-ontwerpers / Rick van Westerop, De Bilt druk Drukkerij Den Dunnen B.V. Leerdam Een uitgave van SPOT Opleiding & Training Noorderhof 2 5804 BV Venray, Telefoon 0478 55 08 95, e-mail info@spottraining.nl